

Rilla *Lucy Maud Montgomeryová* z Ingleside

Ilustrovala
Ivona Knechtlová

Albatros

Rilla z Ingleside

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Lucy Mand Montgomeryová
Rilla z Ingleside – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Rilla

z Ingleside

*Lucy Maud
Montgomeryová*

Rilla
z Ingleside
*Lucy Maud
Montgomeryová*

Ilustrovala Ivona Knechtlová

Albatros

Na památku

Frederiky Campbell MacFarlaneové

Odešla mi za rozbřesku 25. ledna 1919.

Byla to opravdová přítelkyně, vzácná osobnost
a věrná a odvážná duše.

Kapitola 1

„Strípky“ z Glenu a další záležitosti

Bylo vlhké, příjemné odpoledne a obloha byla zatažená zlatavými mraky. Ve velkém obývacím pokoji v Ingleside se právě posadila Susan Bakerová a jako aura se kolem ní vznášelo jisté ponuré uspokojení. Byly čtyři hodiny a Susan, která neúnavně pracovala od šesti hodin ráno, měla pocit, že si zasloužila hodinku odpočinku a klevet. V tu chvíli byla Susan dokonale šťastná. V kuchyni se jí všechno až nadpřirozeně dařilo. Doktor Jekyll se nechoval jako pan Hyde, a tak jí nešel na nervy. Pozorovala pýchu svého srdce – záhon pivoňek, které sama zasadila a vypěstovala, rozkvetlý tak, jako žádný jiný záhon v Glenu nikdy nerozkvetl, s květy karmínovými, stříbřitě růžovými i bílými jako závěje zimního sněhu.

Susan na sobě měla novou černou hedvábnou blůzu, zdobenou jako kousky, které nosila paní Elliottová, a přes ni bílou naškrobenou zástěru, lemovanou složitě háčkovanou krajkou dobrých dvanáct centimetrů širokou, nemluvě o krajkových vsadkách. Proto Susan cítila příjemné sebevědomí dobře oblečené ženy, když otvírala výtisk *Daily Enterprise* a chystala se přečíst „Stríčky“ z Glenu, které, jak ji právě informovala slečna Kornélie, zaplnily polovinu sloupce a zmiňovaly téměř všechny z Ingleside. Na přední straně novin byl velký titulek, který hlásal, že byl zavražděn jakýsi arcivévoda Ferdinand nebo kdo a že se to stalo v nějakém podivném městě jménem Sarajevo, ale Susan se takovými nedůležitými, nehmotnými věcmi nezabývala. Měla spadeno na něco zcela zásadního. Ha, tady to je – „Stríčky z Glen St. Mary“. Susan se spokojeně uvelebila a zprávy jednu po druhé přčetla nahlas, aby z nich vyždímala veškeré uspokojení.

Paní Blytheová a její návštěvnice, slečna Kornélie – alias paní Elliottová – si spolu povídaly u otevřených dveří na verandu, jimiž foukal příjemný chladný větřík a zanášel dovnitř závan tajemné vůně ze zahrady a útržky veselého rozhovoru. To si na rohu pod vinou révou povídaly a smály se Rilla a slečna Oliverová. Kde byla Rilla Blytheová, tam byl smích.

V obývacím pokoji byl ještě někdo, choulil se na gauči, ale nebylo možno jej přehlédnout, neboť šlo o stvoření velmi osobité. Navíc šlo o jediného živého tvora, kterého Susan z duše nenáviděla.

Všechny kočky jsou tajemné, ale Doktor Jekyll a pan Hyde – zkráceně Doktor – byl tajemný trojnásob. Ten kocour měl dvojí osobnost – anebo, jak tvrdila Susan, byl posedlý ďáblem. Už samotný počátek jeho života byl až nadpřirozený. Před čtyřmi lety měla Rilla Blytheová milované kotě, bílé jako sníh, s drze černou špičkou ocásku. Říkala mu Mrazík. Susan ho neměla ráda, ačkoli by nedokázala uvést žádný rozumný důvod.

„Z toho kocoura nic dobrého nekouká,“ říkala zlověstně. „Na to vemte jed, pani doktorová.“

„Proč myslíte?“ zeptala se vždycky paní Blytheová.

„Já si to nemyslím, já to vím,“ byla jediná odpověď, k níž se Susan uráčila.

Ostatní obyvatelé Ingleside měli Mrazíka moc rádi. Byl čistounký a upravený a nikdy nedopustil, aby mu na překrásném bílém kožíšku ulpělo smítko či skvrna, kouzelně předl a byl mazlivý a svědomitě upřímný.

A pak se v Ingleside odehrála tragédie. Mrazík měl kořata!

Bylo by marné snažit se představit si Susaninu vítězoslavnou radost. Ona přece odjakživa tvrdila, že ten kocour klame tělem, nebo ne? Teď to všichni vidí na vlastní oči!

Rilla si jedno kotě nechala, moc hezkého kocourka s obzvlášť hladkou lesklou srstí, tmavě žlutou a zrzavě žíhanou, a velkýma, saténovými zlatýma ušima. Pojmenovala ho Zlatko a zdálo se, že je to přiléhavé jméno pro to malé skotačivé stvoření, jež v útlém věku nijak neprozrazovalo zlovolnou povahu, kterou ve skutečnosti mělo. Susan pochopitelně rodinu varovala, že od žádného z potomků toho ďábla Mrazíka nelze nic dobrého čekat, ale na její žehráni nikdo nedbal.

Blytheovi si tak zvykli považovat Mrazíka za příslušníka mužského pohlaví, že se toho zvyku nedokázali zbavit. A tak pro ně dál zůstával kocourem, ačkoli to působilo směšně. Návštěvy zůstávaly jako opařené, když Rilla mluvila o „Mrazíkovi a jeho koťatech“ nebo když Zlatkovi nakazovala, „ať jde za mámou, aby mu umyl kožíšek“.

„To není slušný, pani doktorová,“ říkávala chudák Susan hořce. Ona sama se uchýlovala ke kompromisu a Mrazík pro ni byl „to“ nebo „to bílé zvíře“ a alespoň jedno srdce netruchlilo, když se „to“ následující zimu nešťastnou náhodou otrávil.

Do roka se jméno Zlatko přestalo k zrzavé kočce hodit tak viditelně, že jej Walter, který právě četl Stevensonovu novelu, změnil na Doktor Jekyll a pan Hyde. V jekylllovské náladě byl kocour mátožný, láskyplný, krotký a zbožňoval polštáře a hlazení a rád se nechal mazlit a opečovávat. Obzvlášť rád lehával na zádech, nechal se jemně hladit na smetanově bílém krku a s ospalou spokojeností předl. Jeho předení bylo pozoruhodné. V Ingleside nikdy nebyla kočka, která by předla tak vytrvale a nadšeně.

„Jediná věc, kterou kočkám závidím, je to jejich předení,“ prohlásil jednou doktor Blythe, když poslouchal Jekylllovo znělé vrnění. „To je nejspokojenější zvuk na světě.“

Jekyll byl moc hezký. V každém jeho pohybu byla ladnost a jeho pózy působily velkolepě. Když si stočil dlouhý ocas s tmavými proužky kolem nohou, posadil se na verandě a dlouze se zahleděl do prázdna, Blytheovi měli dojem, že ani egyptská sfinga by nemohla vchod do jejich domu střežit líp.

Když ho však posedla hydeovská nálada – jež spolehlivě předznamenávala déšť či vítr –, stalo se z něj divoké stvoření s cizíma očima. Ta proměna přicházela vždycky znenadání. Divoce se vytrhoval ze sna, prskal a oháněl se po ruce, která se ho pokoušela ukonejšit či zkrotit. Srst jako by mu ztmavla a v očích se mu ďábelsky blýskalo. Měl v sobě jakousi nadpozemskou krásu. Došlo-li k té změně za soumraku, všichni v Ingleside se ho trochu báli. Stávalo se z něj děsivé stvoření a jen Rilla ho bránila a tvrdila, že je to přece „takový hodný lišáček“. Lišák to byl, to tedy ano.

Doktor Jekyll miloval čerstvé mléko, pan Hyde se mléka ani nedotkl a nad miskou s masem vrčel. Doktor Jekyll scházel ze schodů tak tiše, že ho nikdo neslyšel. Pan Hyde měl krok těžký jako chlap. Několikrát, když byla Susan večer sama doma, ji tím „vyděsil k smrti“, jak sama říkala. Sedával uprostřed kuchyně a třeba hodinu na ni bez mrknutí upíral oči. To jí dělalo paseku v hlavě, ale chudák Susan k němu chovala takovou bázeň, že se ho neodvážila vyhnat. Jednou si troufla po něm hodit klacek, ale on se na ni ošklivě vrhl. Susan

vyběhla ze dveří a už nikdy panu Hydeovi nic neudělala – jeho neplechy však přisuzovala nebohému doktoru Jekyllovi a potupně ho vyháněla ze svého království, kdykoli se odvážil strčit nos dovnitř, a odpírala mu pamlsky, po kterých tak toužil.

„Slečnu Meredithovou, Geralda Mereditha a Jamese Blythea,“ četla Susan a převalovala ta jména na jazyku jako bonbóny, „s radostí přivítalo mnoho přátel, když se před několika týdny vrátili ze studií v Redmondu. James Blythe, který získal v roce 1913 titul z humanitních věd, právě dokončil první ročník medicíny.“

„Z Faith Meredithové vyrostlo to nejkrásnější stvoření, které jsem kdy viděla,“ poznamenala slečna Kornélie nad háčkováním. „Je úžasné, co s těmi dětmi udělalo, když se na faru nastěhovala Rosemary Westová. Lidi skoro zapomněli, jací darebáci to bývali. Anno, drahoušku, zapomeneš někdy na to, jak se chovali? Překvapuje mě, jak dobře to s nimi Rosemary umí. Je spíš jako jejich kamarádka než nevlastní matka. Všichni ji milují a Una ji zbožňuje. A malý Bruce, ten si z Uny udělal otrokyni. Jistě, je to miláček. Ale vidělas někdy, že by se dítě podobalo své tetě tak, jako se on podobá tetě Ellen? Je úplně stejně tmavý a citlivý. Nevidím v něm ani kouska Rosemary. Norman Douglas vždycky z plna hrdla prohlašuje, že čáp nesl Bruce jemu a Ellen, ale omylem ho nechal na faře.“

„Bruce zbožňuje Jema,“ řekla Anna. „Když tu je, chodí za ním mlčky jako poslušný pejsek a kouká na něj zpod toho svého černého obočí. Jsem přesvědčená, že by pro něj udělal všechno.“

„Myslíš, že se Jem a Faith dají dohromady?“

Anna se usmála. Bylo dobře známo, že slečna Kornélie, která kdysi z duše nenáviděla muže, se v posledních letech dala na dohazovačství.

„Zatím jsou jen dobří přátelé, slečno Kornélie.“

„Tuze dobří přátelé, to ti povídám,“ odvětila slečna Kornélie důrazně. „Ze všech stran slyším, co ten mladý potěr vyvádí.“

„Nepochybuju, že vás Mary Vanceová pilně zásobuje, paní Elliotová,“ pronesla Susan významně, „ale myslím si, že je ostuda mluvit o tom, jestli se dvě děti dají dohromady.“

„Prý děti! Jemovi je jednadvacet a Faith devatenáct,“ opáčila slečna Kornélie. „Nesmíte zapomínat, že my stařeny nejsme jediní dospělí lidé na světě.“

Pobouřená Susan, která nesnášela jakékoli narážky na svůj věk – nikoli z marnivosti, ale z neodbytné hrůzy, že by někomu mohla připadnout příliš stará na práci –, se vrátila ke svým „Strípkům“.

„Carl Meredith a Shirley Blythe se minulý pátek vrátili z Královské akademie. Podle našich informací dostane Carl příští rok na starost zdejší školu a my jsme přesvědčeni, že bude oblíbeným a úspěšným učitelem.“

„Přinejmenším se od něj děti naučí o všelijaké havěti,“ podotkla slečna Kornélie. „Teď když má po Akademii, by pan Meredith a Rosemary byli rádi, aby šel na podzim na Redmond, ale Carl je duše nezávislá a rád by si na univerzitu přivydělal. Ono mu to jen prospěje.“

„Walter Blythe, který poslední dva roky učil v Lowbridge, se svého místa vzdal,“ předčítala Susan. „Údajně hodlá na podzim nastoupit na univerzitu v Redmondu.“

„Je na Redmond už dost silný?“ otázala se slečna Kornélie úzkostlivě.

„Doufejme, že do podzimu bude,“ odvětila Anna. „V létě si odpočine na čerstvém vzduchu a na sluníčku, to mu udělá dobře.“

„Z tyfu se člověk jen tak nevzpamatuje,“ řekla slečna Kornélie soucitně, „zvlášť když unikne smrti o tak tenký vlásek jako Walter. Myslím, že by mu prospělo, kdyby s tou univerzitou ještě rok počkal. Ale on je ukrutně cílevědomý. Diana a Nan půjdou taky?“

„Ano. Obě chtěly ještě rok učit, ale Gilbert si myslí, že by raději měly jít na Redmond už teď na podzim.“

„To jsem ráda. Dohlédnou na Waltera, aby se při studiu moc nedřel. Myslím,“ pokračovala slečna Kornélie a úkosem přitom pohlédla na Susan, „že po té urážce, které se mi dostalo před chvílí, bych asi raději neměla říkat, že Jerry Meredith pokukuje po Nan.“

Susan dělala, že to neslyšela, a Anna se znovu zasmála.

„Milá slečno Kornélie, mám plné ruce práce, všechno se to tu kolem mě namlouvá, kdybych to brala vážně, rozdrtilo by mě to. Ale neberu – pořád je příliš těžké smířit se s tím, že mi už vyrostli. Když se podívám na ty své dva vysoké kluky, říkám si, jak je možné, že kdysi bývali ta tlusťoučká miminka s důlky ve tvářích, které jsem ještě nedávno pusinkovala, mazlila a uspávala – jako by to bylo včera, slečno Kornélie. Jem byl to nejmilejší děťátko v mém vysněném domku na pobřeží. A teď je bakalářem a proslýchá se o něm, že si namlouvá děvče.“

„Všichni stárneme,“ povzdechla si slečna Kornélie.

„Jestli na mně něco doopravdy stárne,“ řekla paní Blytheová, „tak kotník, co jsem si zlomila, když se se mnou Josie Pyeová vsadila, že nepřejdou hřeben střechy. Bolí mě, když fouká z východu. Nechci si připustit, že je to revma, ale bolí to opravdu dost. A pokud jde o děti, ty s Meredithovými plánují veselé léto, než budou muset na podzim zpátky na studia. Je to veselá partička, a když jsou tu, v domě je pořád živo.“

„Půjde Rilla na akademii, až se Shirley vrátí?“

„O tom ještě není rozhodnuto. Já bych byla raději, kdyby nešla. Zaprvé, její otec si myslí, že na to není dost silná – sice vyrostla, ale zatím nezesílila – na dívku ani ne patnáctiletou je skutečně nesmyslně vysoká. Já se ji nebojím pustit – ačkoli by to byla hrůza, nemít příští zimu v domě ani jediné ze svých dětí. Musela bych se hádat se Susan, abych se tu neunudila k smrti.“

Susan se tomu usmála. Představa, že by se hádala s „pani doktorovou“!

„A Rilla by chtěla jít?“ zeptala se slečna Kornélie.

„Ne. Popravdě řečeno, Rilla je z toho mého hejna jediná, která není ctižádostivá. Moc bych si přála, aby v sobě měla té ctižádosti víc. Nemá vůbec žádné ideály – jde jí jen o to, aby se bavila.“

„A proč by se neměla bavit, pani doktorová?“ zvolala Susan, která nesnesla krivé slovo proti komukoli z Ingleside, dokonce i od místních. „Mladý děvče by se mělo bavit, na tom trvám. Na latinu a řečtinu má času dost.“

„Já bych jen ráda, aby v sobě měla aspoň kousek odpovědnosti, Susan. A vy sama víte, že je strašlivě marnivá.“

„Má taky proč být marnivá,“ opáčila Susan. „Je to nejhezčí holka v Glen St. Mary. Myslíte, že všichni ti MacAllisterovi a Crawfordovi a Elliottovi z druhé strany zálivu dokázali za čtyři generace zplodit takovou krásku, jako je Rilla? Ani náhodou. Kdepak, pani doktorová, vím, že bych měla mlčet, ale nemůžu dopustit, abyste Rillu takhle kritizovala. Poslechněte si tohle, pani Elliottová.“

Rilla

Susan našla příležitost vyřídit si to se slečnou Kornélií za to její popichování ohledně mládežnických románek. Nadšeně přečetla následující „střípek“.

„Miller Douglas se rozhodl, že nepůjde na západ. Říká, že starý ostrov prince Edwarda je pro něj dobrý dost, a bude farmařit pro svou tetu, paní Davisovou.“

Susan se přísně podívala na slečnu Kornélii.

„Slyšela jsem, paní Elliottová, že Miller nadbíhá Mary Vanceové.“

Tato střela pronikla brněním slečny Kornélie. Její naducaný obličej zrudl.

„Nestrpím, aby se kolem Mary motal Miller Douglas,“ prohlásila rázně. „Pochází z nanicovaté rodiny. Jeho otec byl u Douglasů takový vyděděnec – nikdy ho moc nebrali – a jeho matka je z těch hrozných Dillonů z přístavu.“

„Myslím, paní Elliottová, že jsem slyšela, že vlastní rodiče Mary Vanceové taky nebyli zrovna žádní šlechtici.“

„Mary Vanceová má dobré vychování a je to chytrá, bystrá a schopná holka,“ opáčila slečna Kornélie. „Ta se s Millerem Douglasem zahazovat nebude, to mi věřte! Můj názor na tu věc zná a ještě se nestalo, aby mě neposlechla.“

„Myslím, že si nemusíte dělat starosti, paní Elliottová, protože paní Davisová je proti tomu úplně stejně jako vy a prohlašuje, že žádný její synovec si nikdy nevezme bezejmennou nicku, jako je Mary Vanceová.“

Susan se s pocitem, že tuhle šarvátku vyhrála, vrátila k novinám a začala předčítat další „střípek“.

„S potěšením jsme se doslechli, že slečna Oliverová bude v místní škole vyučovat i příští rok. Zasloužené prázdniny stráví doma v Lowbridge.“

„Jsem moc ráda, že tu Gertruda zůstane,“ ozvala se Anna. „Tuze by nám chyběla. A má báječný vliv na Rillu, ona ji zbožňuje. Přes ten věkový rozdíl, který je dělí, jsou kamarádky.“

„Mám dojem, že jsem někde zaslechla, že se bude vdávat.“

„Mluvílo se o tom, ale myslím, že se to o rok posunulo.“

„A kdo je ten šťastlivec?“

„Robert Grant. Je to mladý právník z Charlottetownu. Doufám, že Gertruda bude šťastná. Měla smutný život, je v ní spousta hořkosti, a všechno si dost bere. Mládí jí uteklo a na světě je skoro sama. Ta nová láska, která ji potkala, je pro ni něco tak úžasného, že si nejspíš ani netroufá uvěřit, že je napořád. Když bylo potřeba sňatek odložit, byla zoufalá – ačkoli to rozhodně nebyla chyba pana Granta. Zkomplikovalo se mu vyřizování dědictví po otci – zemřel minulou zimu – a on se nemohl oženit, dokud se ta motanice nerozplete. Ale já myslím, že Gertruda to měla za zlé znamení a myslela si, že jí to štěstí nakonec ještě nějak uteče.“

„Milá pani doktorová, ono se nevyplatí moc vkládat city do muže,“ poznamenala Susan chmurně.

„Pan Grant je do Gertrudy zamilovaný stejně jako ona do něj, Susan. Není to tak, že by nedůvěřovala jemu – nevěří osudu. Má sklony k mystice – leckdo by asi řekl, že je pověřivá. Věří snům, a ať se jí smějeme sebevíc, nedokážeme to z ní dostat. Na druhou stranu musím říct, že některé její sny – ale ne, Gilbert by neměl slyšet, jak říkám něco tak kacířského. Co jste objevila tak zajímavého, Susan?“

Susan totiž vykřikla.

„Tak si to poslechněte, pani doktorová. ‚Paní Sofie Crawfordová prodala svůj dům v Lowbridge a hodlá se usadit u své neteře.‘ Propáníčka, to je moje sestřenice Sofie, pani doktorová. Když jsme byly ještě holky, pohádaly jsme se, která z nás dostane v nedělní škole kartičku s nápisem ‚Bůh je láska‘ a s obrázkem růžiček, a od té doby jsme spolu nepromluvíly. A teď se nastěhuje přímo přes ulici od nás.“

„Budete se muset udobřit, Susan. Nikomu neprospívá, když se člověk neshodne se sousedy.“

„Sestřenice Sofie si začala, tak ať začne i s tím udobřováním, pani doktorová,“ opáčila Susan povýšeně. „Jestli za mnou přijde, snad se ukáží jako dobrá křesťanka a vyjdu jí vstříc. Ona není žádná veselá osoba a celý život se kaboní. Když jsem ji viděla naposled, měla na obličejí tisíc vrásek – možná víc, možná méně –, jak se ustavičně strachuje

a předvídá nejhorší. Na pohřbu svýho muže strašlivě vyla, ale do roka se znova vdala. V dalším střípku se píše o nedělní večerní bohoslužbě u nás v kostele, prý tam byla moc krásná výzdoba.“

„Když už o tom mluvíte, připomíná mi to, že pan Pryor ostře nesouhlasí s květinami v kostele,“ řekla slečna Kornélie. „Vždycky jsem říkala, že budou potíže, když se sem ten chlap z Lowbridge nastěhoval. Nikdy ho k nám neměli dát jako staršího – byla to chyba a jednou jí budeme litovat, to mi věřte! Slyšela jsem, že prý říkal, že jestli budou ,ženský dál svinit kazatelnu tím plevelen‘, přestane do kostela chodit.“

„Farnosti se dařilo i bez tohohle Vousatého měsíce a já jsem toho názoru, že se nám bude dařit i potom, co odejde,“ mínila Susan.

„Kdo mu pro všechno na světě dal tu legrační přezdívku?“ zeptala se paní Blytheová.

„Inu, kluci z Lowbridge mu tak říkají, co si pamatuju, pani doktorová – asi proto, že má tak kulatý a rudý obličej a kolem dokola má zrzavé fousy. Ale neměl by slyšet, že mu tak říkáme, to vám povídám. Ale ještě horší než ty jeho fousy, pani doktorová, je, že vůbec nemá rozum a mívá tuze divné nápady. Je teď starším a říká se, že je velmi zbožný, ale já si dobře pamatuju, pani doktorová, ty časy před dvaceti lety, když ho chytili, jak pase krávu na lowbridgeským hřbitově. Ano, je to tak, nezapomněla jsem na to a vždycky na to myslím, když se v kostele modlí. Tak to už jsou všechny střípky a jinak v těch novinách nic důležitého není. Zprávy ze zahraničí mě nikdy moc nezajímají. Co je to zač, ten arcivévoda, jak ho zabili?“

„Co je nám po tom?“ odbyla ji slečna Kornélie a pranic netušila, jakou strašlivou

Susan

odpověď na tu otázku už teď osud chystá. „V těch balkánských státech se pořád někdo navzájem vraždí. Je to tam normální a podle mě by se v našich novinách nemělo o tak skandálních věcech psát. *Enterprise* začíná být s těmi svými velkými titulky až příliš senzacechtivý. No, už budu muset domů. Kdepak, Anno, drahoušku, nepřemlouvejte mě, abych se zdržela na večeři. Marshall si vzal do hlavy, že když nejsem doma, nemá smysl jíst – docela jako chlap. Takže půjdu. Má ty dobroty, Anno, co to je s tím kocourem? On má nějaký záchvat?“ Nato Doktor zničehonic skočil na koberec slečně Kornélii k nohám, stáhl uši, zasyčel na ni a pak jediným mohutným skokem zmizel z okna ven.

„Ale ne. Jen se teď mění v pana Hydea – to znamená, že do rána sprchne nebo přijde víchr. Ten kocour je hotový barometr.“

„Já jsem ráda, že tentokrát řadí venku, a ne v kuchyni,“ ozvala se Susan. „Půjdu nachystat večeři. Když je nás teď v Ingleside tolik, je záhodno myslet na jídlo včas.“

Ranní rosa

Trávník v Ingleside byl plný zlatavých kaluží slunce a lákavých stínů. Rilla Blytheová se houpala v síti pod velkou sosnou, u kořenu stromu vedle ní seděla Gertruda Oliverová a Walter ležel natažený na trávě, ztracený v rytířských romancích, v nichž znovu ožívali staří hrdinové a krásky dávno minulých staletí.

Rilla byla benjamínek rodiny Blytheových a ustavičně se potajmu rozhořčovala, neboť nikdo nechtěl věřit, že už je dospělá. Bylo jí skoro patnáct, a tak si to o sobě myslela, a vysoká byla stejně jako Diana a Nan. A taky byla skoro stejně tak hezká, jak ji Susan viděla. Měla velké, zasněné oříškové oči, mléčně bílou kůži posetou drobnými zlatými pihami a jemně klenuté obočí, jež jí propůjčovalo plachý, tázavý pohled, který vybízел lidi, a obzvlášť dospívající chlapce, aby s ní promluvili. Vlasy měla zrale, brunátně hnědé a drobný důlek v jejím horním rtu vypadal, jako by jí ho při křtu vyčarovala nějaká dobrá víla. Rilla, jejíž nejlepší kamarádky jí nedokázaly upřít jistou dávku marnivosti, měla za to, že v obličeji je docela hezká, ale trápila se svou postavou a přála si, aby se matka nechala přesvědčit a dovolila jí nosit delší šaty. Ona, která bývala za časů Duhového údolí tak buclatá a boubelatá, teď byla neuvěřitelně hubená, samá ruka a samá noha. Jem a Shirley si ji pro to dobírali a říkali jí „Pavoučice“. A přece se jí jaksi dařilo nepůsobit neohrabaně. V jejích pohybech bylo cosi, co vzbuzovalo dojem, že nechodí, ale jen tančí. Hodně ji hladili a byla maličko rozmazlená, ale přesto převládal názor, že Rilla Blytheová je moc milá dívka, i když není tak chytrá jako Nan a Di.

Slečna Oliverová, která ten večer odjížděla domů na prázdniny, bydlela v Ingleside rok. Blytheovi ji vzali k sobě, aby udělali radost Rille, která byla do své učitelky po uši zamilovaná, a dokonce byla ochotná se s ní podělit o pokoj, neboť žádný jiný nebyl volný. Gertrudě Oliverové bylo dvacet osm a neměla snadný život. Byla to dívka výrazného vzhledu s poněkud smutnými, mandlově protáhlými očima, chytrými, trochu uštěpačnými ústy a obrovskými lokny černých vlasů kolem celé hlavy. Nebyla hezká, ale v obličeji měla jisté zajímavé kouzlo a tajemství a Rille připadala fascinující. Dokonce i její občasné chmurné a cynické nálady měly pro Rillu určité kouzlo. Tyto nálady přicházely, jen když byla slečna Oliverová unavená. Jinak byla za všech okolností podnětnou společnicí a veselé osazenstvo Ingleside ustavičně zapomínalo, že je o tolik starší. Nejraději měla Waltera a Rillu a oba se jí svěrovali se svými tajnými touhami a přáními. Věděla, že by se Rilla chtěla dostat „ven“ – chodit na večírky jako Nan a Di a mít hezoučké večerní šaty a – ano, nemá cenu chodit

kolem horké kaše – taky by chtěla chlapce! A ne jednoho! Pokud šlo o Waltera, slečna Oliverová věděla, že napsal několik sonetů „Pro Rosamond“ – tj. Faith Meredithovou – a že směřuje k profesuře anglické literatury na nějaké velké univerzitě. Zнала jeho vášnivou lásku ke kráse a jeho stejně vášnivou nenávist k ošklivosti. Zнала jeho silné i slabé stránky.

Walter byl jako vždycky nejpohlednějším z chlapců v Ingleside. Slečna Oliverová se na něj ráda dívala a prohlížela si ho – vypadal přesně tak, jak by si byla přála, aby vypadal její syn. Lesklé černé vlasy, zářivé černé oči, bezchybné rysy. A básník do morku kostí! Ten věnec sonetů byl na dvacetiletého chlapce opravdu pozoruhodný. Slečna Oliverová nebyla ve svém úsudku nijak předpojatá a věděla, že Walter Blythe má mimořádné nadání.

Rilla milovala Waltera celým svým srdcem. Nikdy ji neškádlil tak jako Jem a Shirley. Nikdy jí neříkal Pavoučice. Vymyslel si pro ni přezdívku Rilla, má Rilla – taková drobná hříčka na její celé jméno Marilla. Dostala jej po tetě Marille ze Zeleného domu, ale teta Marilla zemřela, než byla Rilla dost stará, aby si ji pamatovala. To jméno nesnášela, připadalo jí staromódní a škrobené. Proč jí nemůžou říkat jejím prvním křestním jménem, Berta, které je krásné a vznešené, a musí ji oslovovat tím hloupým Rilla? Walterova verze jí nevadila, ale nikdo jiný jí tak říkat nesměl, jen tu a tam slečna Oliverová. Rilla, má Rilla znělo Walterovým zpěvavým hlasem krásně – jako zurčení a melodie stříbrného potůčku. Za Waltera by dala život, kdyby mu to nějak pomohlo, a taky to slečně Oliverové řekla. Ráda některá slova přehnaně zdůrazňovala, ostatně jako většina patnáctiletých dívek – a ze všeho nejvíc ji hnětlo podezření, že Walter se svěřuje víc Di než jí.

„Myslí si, že ještě nejsem dost velká a nerozuměla bych tomu,“ postěžovala si jednou vzpurně slečně Oliverové. „Ale já jsem! A *nikdy* bych nic neřekla živé duši – ani vám, slečno Oliverová. Vám říkám všechna *svoje* tajemství – zkrátka bych byla nešťastná, kdybych před vámi něco tajila, ale jeho bych nikdy nevyzradila. *Jemu* říkám všechno – dokonce mu i dávám číst svůj deník. A *strašlivě* mě bolí, když on mi nic neříká.

Ale ukazuje mi svoje básničky – jsou *úžasné*, slečno Oliverová. A já zkrátka žiju nadějí, že mu jednou budu tím, čím byla Wordsworthovi jeho sestra Dorothy. Wordsworth nikdy nenapsal *nic* jako Walter – a Tennyson také ne.“

„Takhle bych to neříkala. Oba napsali spoustu škváru,“ ucedila slečna Oliverová suše. Když viděla raněný pohled v Rilliných očích, pocítila lítost a spěšně dodala:

„Ale já věřím, že z Waltera *taky* bude velký básník – jednou – možná první opravdu velký básník, kterého Kanada kdy měla – a čím budeš starší, tím víc ti bude důvěřovat.“

„Když byl loni Walter s tyfem v nemocnici, málem jsem se zbláznila,“ vzdychla Rilla drobátko důležitě. „Vůbec mi neřekli, jak je to s ním vážné, dozvěděla jsem se to, až když bylo po všem – tatínek jim to nedovolil. Jsem ráda, že jsem nic nevěděla – *nesnesla* bych to. Už tak jsem každý večer usínala s pláčem. Ale někdy,“ uzavřela to Rilla hořce – ráda mluvila hořce, napodobovala přitom vždycky slečnu Oliverovou – „někdy si myslím, že Walterovi záleží víc na Pondělíčickovi než na mně.“

Pondělíček byl inglesideský pes a říkalo se mu tak, protože do rodiny přibyl v pondělí, když Walter četl *Robinsona Crusoa*. Ve skutečnosti patřil Jemovi, ale měl moc rád i Waltera. Teď ležel vedle něj, čumák přitisknutý k jeho ruce, a nadšeně zabušil ocasem pokaždé, když ho Walter nepřítomně pohládl. Pondělíček nebyl kolie ani setr ani chrt ani novofunlandčan. Byl to zkrátka, jak říkal Jem, „obyčejný pes“ – *velmi* obyčejný pes, dodávali nemilosrdní lidé. Ano, vzhled nebyl jeho silnou stránkou. Po žlutém těle měl nahodile rozházené černé skvrny, jednu z nich přes oko. Uši měl nadranc, neboť svou čest se většinou snažil bránit bez úspěchu. Měl ovšem jeden talisman. Věděl, že všichni psi nemohou být krásní nebo výřeční a nemohou vyhrávat rvačky, ale každý pes je schopen lásky. Pod jeho hebkým kožichem tlouklo to nejláskyplnější, nejvěrnější, nejoddanější srdce, jaké kdy který pes měl. A z hnědých očí mu koukalo něco, co tolik připomínalo duši, že by to žádný teolog nepřipustil. Všichni v Ingleside ho

měli rádi, dokonce i Susan, ačkoli jeho nešťastný zvyk vplížit se do volného pokoje a usnout tam na posteli její lásku těžce zkoušel.

Toho odpoledne neměla Rilla proti stávajícím okolnostem žádné námitky.

„Červen je moc příjemný měsíc, že?“ nadhodila a zasněně se zahleděla do dálky na tiché stříbřité mraky, které tak klidně visely nad Duhovým údolím. „Je to moc hezké období – a máme krásné počasí. Ve všech ohledech dokonalý měsíc.“

„Mně se tedy zase tolik nelíbí,“ utrousila slečna Oliverová s povzdechem. „Připadá mi nějak – zlověstný. Dokonalost je dar bohů – jakési odškodné za něco, co přijde později. Zažila jsem to tolikrát, že nemůžu slyšet, jak si lidi chválí, že je všechno dokonalé. Ale letošní červen se opravdu moc vydařil.“

Pondělek

„Jistě, na zážitky nijak zvlášť bohatý není,“ podotkla Rilla. „Jediná zajímavá věc, která se v Glenu za poslední rok udála, byla, když slečna Meadowá omdlela v kostele. Někdy si přeju, aby se tu aspoň občas událo něco *dramatického*.“

„Nepřej si to. Dramatické události mají vždycky pro někoho hořkou pachuť. Vy rošťáci si užijete báječné léto! A já budu tvrdnout v Lowbridge!“

„Ale budete sem často jezdit, že ano? Myslím, že nás tohle léto čeká spousta zábavy, ačkoli já to budu všechno pozorovat spíš zpovzdálí, jako vždycky. Je to hrůza, když si lidi myslí, že jsem malá holčička, a přitom už dávno nejsem.“

„Ještě si tu dospělost dosyta užiješ, Rillo, neboj se. Nepospíchej, mládí uteče tuze rychle. Už brzo ochutnáš život.“

„Ochutnám! Já ho chci *hltať* plnými doušky,“ zvolala Rilla se smíchem. „Chci všechno – všechno, co děvče může mít. Za měsíc mi bude patnáct a pak už mi nikdo nebude říkat, že jsem ještě malá. Jednou mi kdosi řekl, že od patnácti do devatenácti dívka zažije nejlepší roky svého života. Já si je hodlám co nejvíc užít – naplním je samou zábavou.“

„Nemá smysl myslet na to, co budeš dělat – je skoro jisté, že se to nesplní.“

„Ale při tom přemýšlení se člověk taky dost pobaví,“ vykřikla Rilla.

„Ty taky nemyslíš na nic jiného než na zábavu, ty opičko,“ prohlásila slečna Oliverová shovívavě a napadlo ji přitom, že Rilla má opravdu pěkně proříznutou pusu. „Aby taky ne, v patnácti letech. A co vzdělání? Přemýšlela jsi o tom, že bys letos na podzim šla na Akademii?“

„Ne – ani letos, ani jindy. Nechci. Nikdy jsem se nezajímala o všechny ty *ologie* a *ismy*, co jsou jimi Nan a Di tak posedlé. A už tak nás je vzdělaných pět. To je až dost. V každé rodině musí být aspoň jedno poleno. Jsem svolná být to poleno, když k tomu budu pěkná, oblíbená a roztomilá. Chytrá být nemůžu. Nemám vůbec žádné nadání, a nedovedete si představit, jak je to pohodlné. Nikdo ode mě nic nečeká,

takže na mě nikdo s ničím nedotírá. A nedovedu být ani hospodyňka, co se stará a vaří. Ukrutně nerada šiju a utírám prach, a když mě sušenky nenaučila péct Susan, tak mě to nenaučí nikdo. Táta říká, že nepředu ani netkám. Takže budu nejspíš polní kvítí,“ uzavřela to Rilla a znovu se zasmála.

„Na to, abys úplně nechala studií, jsi ještě mladá, Rillo.“

„Máma mi v zimě udělá kurz literatury. Aspoň si osvěží znalosti. Naštěstí ráda čtu. Nedívejte se na mě tak smutně a nesouhlasně, paní učitelko. Nedovedu být rozvážná a rozumná – všechno mi připadá růžové a duhové. Za měsíc mi bude patnáct – a za rok pak šestnáct – a rok potom sedmnáct. Vždyť to je přece ohromně kouzelné.“

„Klepu na dřevo,“ odvětila Gertruda Oliverová zpola z legrace a zpola vážně. „Klepu na dřevo, Rillo, má Rillo.“

Veselí při měsíčku

Rilla, která ve spánku pevně svírala víčka, takže vypadala, jako by se smála, si zívla, protáhla se a usmála se na Gertrudu Oliverovou. Ta přijela předešlého večera z Lowbridge a nechala se přesvědčit, aby tu zůstala na taneční zábavu, která se konala následující den u majáku ve Four Winds.

„Nový den klepe na okno. Jsem zvědavá, co nám přinese.“

Slečna Oliverová se trochu zachvěla. Nikdy nevíkala den s Rilliným nadšením. Byla na světě dost dlouho a věděla, že den může přinést něco moc ošklivého.

„Já myslím, že na každém dni je nejhezčí, že člověk neví, co od něj může čekat,“ pokračovala Rilla. „Je radost takhle se vzbudit do krásného zlatavého rána a přemýšlet, co člověk od nového dne dostane. Vždycky se na deset minut zasním, než vstanu, a představuju si ty hromady báječných věcí, které by se mohly do večera stát.“

„Doufám, že se dnes stane něco velmi nečekaného,“ řekla Gertruda. „Doufám, že nám pošta donese zprávy, že válka mezi Německem a Francií byla odvrácena.“

„Ach – ano,“ odvětila Rilla neurčitě. „Jestli ne, tak to bude hrůza. Ale nás to nijak zvlášť nezasáhne, ne? Podle mě by válka byla *vzrušující věc*. Búrská válka prý byla, ale z té si samozřejmě nic nepamatuju. Slečno Oliverová, mám si večer vzít ty bílé šaty, nebo ty zelené? Ty zelené jsou samozřejmě *mnohem* hezčí, ale skoro se bojím si je vzít na tanečky u moře, bojím se, že se jim něco stane. A uděláte mi ten nový účes? Žádná jiná holka v Glenu ho ještě nenosí, bude to *hotová senzace*.“

„Jak jsi matku přemluvila, aby tě na tu zábavu pustila?“

„Walter ji přesvědčil. Věděl, že by mi to *zlomilo srdce*, kdybych nemohla jít. Je to můj první dospělácký večírek, slečno Oliverová, a už týden na to celé noci myslím. Když jsem viděla, jak venku svítí slunce, chtělo se mi výskat radostí. Byla by *hrůza*, kdyby večer přšelo. Asi se odvážím a vezmu si ty zelené šaty. Chci na prvním večírku vypadat co nejlíp. Navíc jsou o pár centimetrů delší než ty bílé. A vezmu si k nim stříbrné střevíce. Paní Fordová mi je poslala loni k Vánocům a ještě nebyla příležitost si je vzít. Jsou překrásné. Ach, slečno Oliverová, doufám, že mě chlapi provedou. Umřu hanbou – opravdu ano –, jestli mě nikdo nepožádá o tanec a já celý večer prosedím na židli. Carl a Jerry samozřejmě tancovat neumějí, protože jsou synové pastora, jinak bych se spolehla na ně, že mě před tou *strašlivou ostudou* zachrání.“

„Budeš mít spoustu partnerů – přijedou všichni kluci z druhé strany zátoky a bude tam mnohem víc hochů než děvčat.“

„Jsem ráda, že nejsem dcera pastora,“ zasmála se Rilla. „Chuděra Faith zuří, protože se tam dnes neodváží jít. Uně je to samozřejmě jedno. Po tanci nikdy netoužila. Někdo Faith řekl, že se v kuchyni bude dělat karamel, a to jste měla vidět, jak se zatvářila. Ona a Jem prosedí skoro celý večer venku na skalách, jak je znám. Věděla jste, že všichni půjdeme až k tomu malému potůčku pod máminým vysněným domkem a k majáku poplujeme? To bude přece *nádhera*.“

„Když mi bylo patnáct, taky jsem byla ze všeho takhle nadšená a vyjevená,“ utrousila slečna Oliverová sarkasticky. „Myslím, že omladina si ten večírek užije. Zato já se nejspíš budu nudit. Žádný z těch chlapců s takovou starou pannou tancovat nebude. Jem a Walter mě jednou provedou ze soucitu. Ani si tam nebudu mít s kým povídat. Takže nemůžeš čekat, že se na to budu těšit s tím tvým dojemným mladistvým nadšením.“

„A vy jste si svou první zábavu neužila, slečno Oliverová?“

„Ne. Bylo to příšerné. Byla jsem celá ošuntělá a ošklivá a nikdo mě nevyzval k tanci, jen jeden chlapec, ještě ošuntělejší a ošklivější než já.

Byl tak nemotorný, že jsem ho nenáviděla – a ani on se mnou podruhé tancovat nešel. Vlastně jsem si tyhle dívčí roky vůbec neužila. Je to smutné. Proto chci, aby sis ty své užila dosyta, abys byla šťastná. A doufám, že na svou první taneční zábavu budeš celý život ráda vzpomínat.“

„V noci se mi zdálo, že jsem na tom večírku a v nejlepším zjistím, že mám na sobě župan a trepky,“ povzdychla si Rilla. „Vzbudila jsem se a lapala hrůzou po dechu.“

„Když už jsme u toho, taky se mi zdál zvláštní sen,“ řekla slečna Oliverová nepřítomně. „Byl to takový živý sen, občas je mívám – nejsou to takové ty neurčité zmatené sny jako obvykle. Jsou zřetelné a skutečné jako život.“

„A co se vám zdálo?“

„Stála jsem na schodech na verandu a dívala se na glenská pole. Zničehonic jsem v dálce zahlédla, jak se po nich žene dlouhá, stříbřitá a lesklá vlna. Blížila se a blížila – a čím dál víc vypadala jako ty bílé vlnky, které se někdy jedna za druhou tříští o pobřeží. Vypadalo to, že spolkně Glen. Říkala jsem si, že k Ingleside se ty vlny určitě nepřiblíží, ale byly blíž a blíž, rychle se přibližovaly, a než jsem se stihla pohnout nebo na někoho zavolat, tříštily se mi přímo u nohou – a všechno bylo pryč – po Glenu zbyla jen spousta dešťové vody. Pokusila jsem se ustoupit – a všimla jsem si, že mám lem šatů mokrý od krve. Pak jsem se celá roztřesená probudila. Vůbec se mi ten sen nelíbil. Měl nějaký zlověstný význam. Tyhle živé sny se mi vždycky vyplní.“

„Doufám, že to neznamená, že z východu přijde bouřka a zkazí nám večírek,“ zamumlala Rilla úzkostlivě.

„Těch tvých nenapravitelných patnáct let!“ poznamenala slečna Oliverová suše. „Ne, Rillo, má Rillo, neřekla bych, že to předznamenává nějaké nebezpečí, rozhodně ne nic *tak hrozného*.“

Život v Ingleside měl posledních několik dní jakýsi napjatý podtón. Jen Rilla, pohlcená svým vlastním pučícím životem, si ho neuvědomovala. Doktor Blythe se tvářil vážně a nad novinami toho mnoho

nenamluvil. Jem a Walter se dychtivě zajímali o to, co se v novinách psalo. Večer Jem celý rozrušený přišel za Walterem.

„Člověče, Německo vyhlásilo válku Francii. To znamená, že Anglie bude nejspíš taky bojovat – a jestli ano – no, tak konečně přijde ten krysař z toho tvého starého snu.“

„To nebyl žádný sen,“ protáhl Walter. „Byla to předtucha. Vidění. Jeme, vážně jsem ho ten večer kdysi viděl. A co když se Anglie do války zapojí?“

„No, tak to se budeme muset přidat a pomoci jí,“ zvolal Jem zvesela. „Nemůžeme přece nechat ‚starou šedivou máti severních moří‘ bojovat samotnou, ne? Ale ty do války nemůžeš – ten tyfus tě pěkně zřídil. Je to škoda, co?“

Walter neřekl, jestli je to škoda, nebo ne. Mlčky se zahleděl na Glen a zvlněnou modrou zátoku za ním.

„Jsme jako štěňata – když dojde na rodinnou rvačku, musíme vytasit zuby a drápy a dát se do boje,“ pokračoval Jem vesele a drbal se přitom v rzavých kučerách silnou, štíhlou, citlivou hnědou rukou – rukou rozeného chirurga, jak často uvažoval jeho otec. „To by bylo dobrodružství! Ale Grey nebo nějaký jiný opatrný starý chlápek to beztak na poslední chvíli nějak vyžehlí. Bude to ale ukrutná škoda, jestli nechají Francii ve štychu. A jestli ne, bude to zajímavé. No, asi bychom se měli nachystat na tu švandu u majáku.“

Jem odešel, významně si přitom pískaje, a Walter ještě dlouho stál na místě. Trochu se přitom mračil. Všechno to přišlo, jako když se zničehonic zatmí bouřkovými mraky. Před několika dny ještě nikdo na nic takového ani nepomyslel. A teď mu připadalo absurdní na to myslet. Určitě se najde nějaká cesta ven. Válka je pekelná, hrozná, strašlivá věc – tak hrozná a strašlivá, že k ní ve dvacátém století mezi dvěma civilizovanými státy přece nemůže dojít. Samotné pomýšlení na ni bylo otřesné a trápilo Waltera tím, jak ohrožovalo krásu života. Nebude na to myslet – zakáže si o tom přemýšlet. Glen byl v srpnové zralosti překrásný a Walter pozoroval řádky starých stavení, obdělávaných polí a tichých zahrad. Nebe na západě bylo jako velká zlatá